

De VVD-bijdrage algemene beschouwingen van 7 november in de oordeelsvormende vergadering tbv de begrotingsraad van 14 november.

Geachte Raad, College, Organisatie en kijkers op de tribune en thuis,

Vandaag behandelen we de begroting 2025 oordeelsvormend zodat we deze volgende week hopelijk op tijd kunnen vaststellen... want vóór vrijdag 15 november moet de vastgestelde begroting ingediend worden bij de provincie.

Op 4 juli stelden we als Raad de kadernota vast die als basis moet gelden voor deze begroting.

Wat willen we voor Montferlandse samenleving in 2025 realiseren en welke ruimte en kaders geven we het College mee om dat te gaan realiseren.

In juli concludeerden wij als VVD-fractie op basis van de voorgelegde kadernota dat er weinig ambitie te bespeuren was en we naar onze indruk een afwachtend College hebben dat kijkt wat er op ze afkomt en wat er gedaan kan en moet worden.

We kunnen ook nu nog niet direct overal herkennen waar voorgesteld nieuwe beleid in deze begroting voor 2025 en verder invulling geeft en aansluit bij hetgeen door deze Gemeenteraad in mei 2023 is opgeschreven en vastgesteld in het Raadsprogramma.

We hebben als VVD ook meermaals aangegeven dat we na de financiële vertaling van het Raadsprogramma hadden verwacht en gevraagd om keuzes te kunnen maken, samen met deze Gemeenteraad; want na de uitwerking van het Raadsprogramma in een College Uitvoeringsprogramma (de zgn CUP) en een eerste doorrekening bleek vorig jaar zomer al dat niet alles uitgevoerd kan worden wat de Raad in het akkoord opgeschreven heeft en wil. Het Raadsprogramma was namelijk een soort gezamenlijke wensenlijst voor ieder wat wils, die veel verder reikte en nog steeds reikt dan wat onze middelen en capaciteit in deze periode aankunnen...

Maar ook nu, voor komend jaar weer geen voorstellen voor oplossing hoe we hier mee om willen gaan, behalve jaarlijks meer *dan een half miljoen uit de algemene reserve trekken als dekking...* Tot op heden gaat deze Raad en het College een gesprek over keuzes wat wel en niet te doen uit het Raadsakkoord dus nog steeds uit de weg en dat vindt de Raad schijnbaar ook wel prima zo want we kregen en krijgen weinig bijval om dat noodzakelijke gesprek aan te gaan.

Deze Raad en het College zijn verder toch vooral bezig met zichzelf, is ook de indruk in de Montferlandse samenleving en in de media.

Geregeld elkaar de maat nemen en sommige Raadsleden die met enige regelmaat op een Collegestoel of aan een ambtelijk bureau willen gaan zitten in plaats van die ander het werk te laten doen waarvoor deze aangesteld is en dat vervolgens politiek en bestuurlijk te beoordelen. Want dat laatste is de rol van de Raad.

En ondertussen doet het College wat ze denken dat misschien wel goed of nuttig is, en hopelijk sluit het ook nog aan bij wat de Raad wil. Al is dat laatste volgens mij ook niet altijd duidelijk voor het College... na ruim 2,5 jaar nieuw gemeentebestuur kunnen we concluderen. Om maar wat te noemen:

- De verkeerscirculatie rondom de stad 's-Heerenberg blijft nog even een aandachtspunt, komt in 2025.
- het versterken van onze lokale economie en verder brengen van de R&T sector, blijft nog even een aandachtspunt, komt in 2025
- het creëren van meer woonruimtes en bouwen van woningen, blijft nog even een aandachtspunt, komt in 2025.

Allemaal zaken uit het Raadsakkoord: het kwam nog niet echt van de grond vanaf mei 2023 maar in 2025 moet het allemaal gaan lopen, als ik de begroting goed lees...

Wat verder opvalt, we lezen op pagina 26 onder Wonen: we willen de bouw van 150 woningen per jaar faciliteren.

Onze vraag daarbij:

- ***Is dat dan vanaf komend jaar 2025?***
- ***En hoe gaan we om met de stilstand/achterstand uit de afgelopen periode, willen we een inhaalslag of schuiven we dat deel vooruit?***

Verder lezen we dat er aan een nieuwe Woondeal wordt gewerkt met de regio Achterhoek.

- ***Wat is er eigenlijk nog overgebleven van de toegekende 1500 woningen voor Montferland in de woondeal 2.0 die we met de GMR hadden, waar we volgens uw zeggen geen woningen zouden inleveren bij vertrek uit de GMR per 1-1-2025....***

Uit een recente Raadsbrief begrepen wij dat er wel een onderzoek is gedaan en er een voorstel voor aanpak van zwervkatten gaat komen op basis van... ja obv van wat eigenlijk? in ieder geval niet het Raadsakkoord.

Wel voortvarend opgepakt met de aankondiging het op te nemen in deze begroting, al kon ik het nog niet direct vinden.

- **Kunt u ons laten weten of en zo ja waar we de reservering en evt toelichting van het aangekondigde voorstel in de begroting kunnen vinden?**

Het structureel aanpakken van de toenemende rattenproblematiek in woonwijken en kernen, oa door stijgend grondwater blijft overigens nog wel even liggen...

Inmiddels zitten we ongeveer 1 jaar voor de nieuwe gemeenteraadsverkiezingen, er moet dus nog veel gebeuren voordat we over een jaar een balans op kunnen maken van deze Raadsperiode...

- **Volgt volgend jaar voor de verkiezingen dan het grote uitdelen en opleveren of is dat nog niet bekend?**

De grootste post in nieuw beleid is voorlopig dat we komende jaren meer dan €3 miljoen uit gaan geven aan uitbreiding personeel en ondersteunende diensten. Capaciteitsproblemen kunnen dan in het vervolg in ieder geval geen reden meer zijn om zaken nog niet te kunnen realiseren.

En de structurele last van de gemeente zal dus op termijn met ca € 3 miljoen verhoogd worden, hopelijk ziet de samenleving dat ook terug in de diensten en uitvoering taken van de gemeente.

Laat ik de pitch wel afsluiten met een volgens mij positief bericht, maar met een klein aanloopje:

In juli bij de Kadernota spraken wij als VVD uit, met wat bijval vanuit deze Raad:

Geen ambities, geen plan en vrijwel geen herkenbaar leiderschap vanuit het College om de organisatie mee te nemen in het beter en mooier maken van Montferland en de Raad te proberen overtuigen wat op de langere termijn volgens ons College goed is. Nee, het College wacht wel af wat de Raad wil en doet dan wat gevraagd wordt want dan loop je ook geen politiek risico. En dat terwijl deze Raad u als College volgens mij geen strobreed in de weg legt want we hebben u het Raadsprogramma meegegeven... Doe er iets mee!

Die boodschap is waarschijnlijk toch wel ergens geland want we herkennen in deze begroting wat meer dat het College komend jaar geagendeerde zaken wil realiseren. En dat is op zich een goed. Want na volgend jaar valt er ook niet zoveel meer te doen voor dit College en deze Raad.

Tot slot willen we hier een motie voorleggen die ons en onze bedrijven wellicht extra kan helpen beter om te gaan met de algemeen aanwezige netcongestie, de schaarste op het elektriciteitsnet die de afgelopen jaren ontstaan is door de nogal ondoordacht doorgevoerde energietransitie in Nederland. Want uitbreiding van het regionale net is hoogstnoodzakelijk maar ook daar vond een deel van deze Raad tot op detailniveau het afgelopen jaar wat van met alle beeldvorming en publiciteit daaromheen.

We leggen de motie in concept voor en kunnen deze volgende week, eventueel na wat aanpassing en aanvulling voor besluitvorming voorleggen.

De motie zal verder kort toegelicht worden door collega van Schriek (zie de motie energie)

De VVD bijdrage van 14 november nav de oordeelsvormende vergadering van 7 november en de beantwoording vanuit het College.

Geachte Raad, College, Organisatie en kijkers op de tribune en thuis,

Vandaag behandelen we de begroting 2025 besluitvormend zodat we deze voor middennacht kunnen vaststellen en bij de provincie indienen...

Nav de behandeling vorige week en de ingediende amendementen en moties wil ik namens de VVD-fractie kort reactie geven.

Om te beginnen wijs ik graag op onze eigen **motie Energie** waarin we het College oproepen nader te onderzoeken en waar mogelijk uitvoering te geven aan initiatieven die de problemen van netcongestie kunnen beperken. Een korte memo met mogelijkheden is bijgevoegd. Inmiddels hebben ook andere fracties aangegeven mede te willen indienen, dank daarvoor, zie de motie op ibabs.

Tevens hebben wij, mede nav motie leges (kostendekkendheid) nog een motie opgesteld met de titel verminderen regeldruk. De tekst spreekt volgens mij voor zich. Ook hier een aantal fracties die mede willen indienen en daarvoor onze dank. Graag horen we nog hoe het college hier tegenaan kijkt. Vanavond of bij eerstvolgende gelegenheid.

Verder dienen wij graag een amendement en enkele moties mede in
De initiatiefnemers zullen hier in eerste instantie mede namens de VVD-fractie het woord over voeren.

En we steunen uiteraard de motie Heksenpad van onze kinderburgemeester.

Mbt de begroting zelf wil ik namens de VVD fractie het volgende nog kwijt:

Op 11 april 2024 is er door het College een toezegging gedaan mbt zwerfkatten.
[ik citeer] in kaart te brengen hoe het speelveld van belanghebbenden, stakeholders etc er uit ziet. Dit zal worden gedeeld met de gemeenteraad, waarna deze kunnen besluiten over mogelijk beleid.

Daarna was het richting de raad een tijdje stil rondom zwerfkatten. Tot 27 augustus jl. dan neemt dit College zelfstandig een collegebesluit waarbij oa vanaf 2025 structureel €8.300 beschikbaar wordt gesteld en de gemeenteraad via een brief te informeren.

De brief hebben we 10 oktober jl in het beraad besproken en daar zijn opnieuw vragen gesteld over de noodzaak en onderbouwing aangezien de raad zelf eea niet in haar programma heeft benoemd en de raad ook geen besluiten heeft genomen dat dit een issue is.

In de brief geeft het College verder aan dat zij de raad vragen voor de TNRC methodiek structureel €8.300 beschikbaar te stellen miv 2025.

De VVD heeft bij die behandeling van deze brief ook aangegeven dat wij hier niet mee instemmen en dat tijdens deze begroting ook kenbaar zullen maken.

Aangezien de post nergens expliciet benoemd is als nieuw beleid en het ons niet voorgelegd is of wordt, niet in de kadernota en ook niet in deze begroting, stemmen wij niet in met dit onderdeel van de begroting.

Wij vragen de Raad om zich uit te spreken over de geschetste gang van zaken mbt zwervkatten, tussen 11 april en heden en dienen daarom het amendement begroting 2025 - zwervkatten in.

Als reactie op de moties die wij niet mede ingediend hebben:

- **OZB maatschappelijk vastgoed:** deze motie steunen wij niet. Het College heeft ons inziens voldoende beargumenteerd waarom we dit niet zouden moeten willen op deze wijze.
- **Gastvrij Montferland:** de bedoeling om nieuwe inwoners van de gemeente, permanent of tijdelijk, actief en van harte welkom te heten is een prima voorstel. Het uitdelen van presentjes is wat ons betreft absoluut niet nodig. Waar leg je de grens en tot wanneer in de tijd blijf je dit doen? De VVD stemt niet voor deze motie.
- **2000 bomen:** deze kunnen en zullen wij zeker steunen.

---/14-11-2024/MSO